## Aan de Raad

Made, 14 oktober 2025

| | |
|---|---|
| **Raadsvergadering** 13 november 2025 | **Registratienummer:** 2025023893<br><br>**Casenr:**<br>Meerdere |
| **Onderwerp:**<br>Evaluatie Omgevingsvisie - voorstel actualisatie | |

| | | |
|---|---|---|
| **Portefeuillehouder**:<br>P.P.A.J. Akkermans<br>**Ambtelijke coördinatie:**<br>Grondgebied<br>**Steller:**<br>K. Daalderop | **Bijlagen:**<br>1. Raadsbesluit<br>2. Evaluatie Omgevingsvisie | **Voorbereiden op:**<br>☐ Informatietafels<br>■ Gesprekstafel<br>(Conform richtlijnen + PPT \| goedkeuring Griffie) |


**SAMENVATTING**

De huidige omgevingsvisie dateert uit 2021. Recent is deze geëvalueerd. Deze evaluatie laat zien dat de omgevingsvisie op onderdelen actualisatie behoeft, maar niet geheel herzien hoeft te worden. Er wordt voorgesteld om akkoord te gaan met het actualiseren van de omgevingsvisie van gemeente Drimmelen uit 2021. Voorgesteld wordt om deze tenminste aan te vullen met een groslijst van voorgestelde onderwerpen, voortvloeiend uit de evaluatie. Daarnaast wordt voorgesteld om het buitengebied, wat in de huidige omgevingsvisie een groot gebied is, verder te verdelen in deelgebieden aan de hand van de verschillende kenmerken. Op deze manier wordt er beter rekening gehouden met de verschillende karakteristieken en landschappen die in ons buitengebied voorkomen. De actualisatie wordt uitgevoerd binnen het budget van het omgevingsplan, conform afspraak. Hierdoor zijn er verder geen financiële gevolgen.

De groslijst is niet definitief en kan door de raad worden aangevuld. Na de verkiezingen wordt in samenspraak met de griffie de samenwerking opgezocht zodat de raad meegenomen wordt in het actualisatieproces en tijdig aanvullingen kan geven.

**VOORGESCHIEDENIS**
De **Omgevingswet**, die op 1 januari 2024 in werking trad, vereenvoudigt en bundelt de regels voor de fysieke leefomgeving in Nederland. Deze wet richt zich op de gehele fysieke leefomgeving met ruimtelijke ordening, milieu, natuur, water en infrastructuur. Het doel is om verschillende belangen beter op elkaar af te stemmen en zo een **integrale benadering** van de leefomgeving te realiseren. Ook is de Omgevingswet primair gericht op **gebiedsgericht** beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving. Een van de kerninstrumenten hiervoor is de omgevingsvisie.

Met de omgevingswet treedt er ook een nieuwe beleidscyclus in werking met de kerninstrumenten die gehanteerd worden door alle bestuursorganen. Deze cyclus gaat als volgt:

1. Beleidsontwikkeling → Gemeenten formuleren een omgevingsvisie die strategische en lange termijn doelen voor de fysieke leefomgeving vastlegt.
2. (Verdere) beleidsontwikkeling → op basis van de omgevingsvisie worden omgevingsprogramma's ontwikkeld waarin de onderwerpen uit de visie concreter zijn ingevuld.
3. Uitvoering → De visie wordt vertaald naar regels in de vorm van het omgevingsplan. Zo worden bestemmingen ruimtelijk vastgelegd.
4. Terugkoppeling → Onder de Omgevingswet worden beleidsdocumenten geëvalueerd en aangepast op basis van de conclusies van de evaluatie. Zo bouwen we voort op wat we hebben en scherpen we aan in plaats van volledig vernieuwen. Het aanscherpen valt weet onder stap 1: Beleidsontwikkeling.




**Figuur 1 Beleidscyclus onder de omgevingswet**

Gemeente Drimmelen was er vroeg bij met het vaststellen van de omgevingsvisie, die al in 2021 is vastgesteld. In kwartaal 2 en 3 van 2025 hebben we de tijd genomen om de omgevingsvisie en het gebruik ervan te evalueren conform bovenstaande beleidscyclus (Figuur 1 Beleidscyclus onder de omgevingswet). De evaluatie zelf is opgenomen in **bijlage 1 Evaluatie Omgevingsvisie.**

Bij het vaststellen van de omgevingsvisie in 2021 is er geen vast evaluatiemoment afgesproken. Vanwege de ontwikkeling van nieuw beleid, signalen uit het ambtelijk apparaat en vanwege de volgende stap in de beleidscyclus is het proces in gang gezet om de omgevingsvisie te evalueren.

De evaluatie is momenteel afgerond. Nu is het tijd om de omgevingsvisie aan te scherpen aan de hand van de conclusies uit de evaluatie.

**WAT WILLEN WE BEREIKEN?**

Met dit raadsvoorstel willen we akkoord bereiken op de uitgangspunten voor de actualisatie:

- De ‘te actualiseren onderwerpen’ in de omgevingsvisie aanvullen, (zie: wat gaan we doen)
- Het integreren van de dorpenvisies en ontwikkelrichtingen in de omgevingsvisie,
- Nieuw ontwikkeld beleid een plek geven in de omgevingsvisie

Met het accorderen van bovenstaande punten komen we een stap dichter bij het uiteindelijke doel. Namelijk een omgevingsvisie die **integraal**, **gebiedsgericht** en **toekomstgericht** de koers bepaald voor de leefomgeving van gemeente Drimmelen. De visie biedt duidelijkheid over welke ontwikkelingsrichtingen op welke locaties voorstelbaar zijn aan zowel inwoners, initiatiefnemers als het ambtelijk apparaat. Hierdoor wordt onduidelijkheid weggenomen en perspectief geboden op relevante onderwerpen. Ook maken we op deze manier keuzes bij botsende ontwikkelingen, bijvoorbeeld de uitbreiding van intensieve veehouderij versus woningbouw.

**HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?**
Het actualiseren van de omgevingsvisie is een onderdeel van de beleidscyclus onder de Omgevingswet. Hierin is de omgevingsvisie een kerninstrument dat constant geactualiseerd dient te worden. Deze cyclus omvat verschillende stappen, waaronder het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. Het actualiseren van de omgevingsvisie zorgt ervoor dat deze relevant blijft, effectief kan inspelen op de behoeften van de gemeenschap en de eisen van de wetgeving.

Bij het actualiseren van de omgevingsvisie wordt rekening gehouden met bestaand beleid, zowel **lokaal** als **bovenlokaal**. Dit omvat bijvoorbeeld de visies van de Provincie Noord-Brabant, regionale samenwerkingen en de nationale wetgeving, waaronder de Omgevingswet zelf en bijvoorbeeld de Nota Ruimte. De Nota Ruimte is, in de zin van de Omgevingswet, een nationale omgevingsvisie. Daarmee zal de definitieve Nota Ruimte de huidig geldende Nationale Omgevingsvisie (NOVI) uit 2020 vervangen. Onze omgevingsvisie moet aansluiten bij deze landelijke denkrichtingen.

Daarnaast heeft de omgevingsvisie een directe relatie met verschillende wettelijke kaders, zoals gemeentelijke omgevingsplannen, verordeningen, en beleid. Het actualiseren van de omgevingsvisie zorgt ervoor dat deze kaders worden gerespecteerd en geïntegreerd. Dit voorkomt juridische conflicten.

Ook heeft het een directe relatie met het coalitieakkoord. In het coalitieakkoord kunnen de partijen de strategische doelstellingen en ambities uit de omgevingsvisie vertalen naar specifieke acties in het coalitieakkoord. Ook kunnen tijdens de actualisatie van de omgevingsvisie de strategische doelstellingen en ambities worden aangescherpt zodat deze beter aansluiten op het toekomstbeeld van de gemeente.
Een voorbeeld hiervan zijn de kansrijke woningbouwlocaties die in het coalitieakkoord zijn opgenomen.

Hierin zijn kansrijke woningbouwlocaties vermeld die tijdens de coalitieperiode zijn ontwikkeld. Inmiddels is het tijd om nieuwe kansrijke woningbouwlocaties aan te wijzen. Op deze manier geven we in de gemeente uitvoeringskracht en vorm aan de abstracte doelen uit de omgevingsvisie.

Tenslotte is de actualisatie ook een vast onderdeel van de begroting voor 2026. Hierdoor heeft het geen ongeplande financiële gevolgen voor de gemeente.

**WAT GAAN WE DOEN?**
We gaan de omgevingsvisie actualiseren. Het actualiseren van de omgevingsvisie is het laatste en tegelijkertijd de eerste stap van de beleidscyclus onder de omgevingswet. Door de omgevingsvisie te actualiseren, versterken we het integrale afwegingskader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

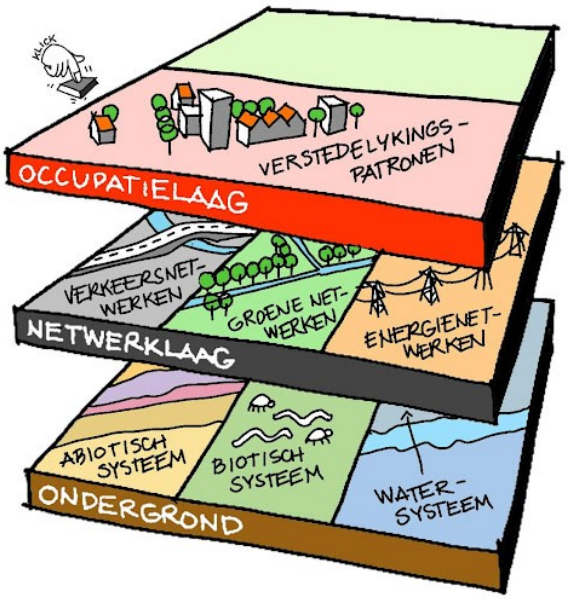
De evaluatie heeft resultaten en conclusies opgeleverd. Deze zijn vertaald naar onderstaande acties die, wanneer uitgevoerd, de omgevingsvisie meer richting moet geven.
**We gaan:**

- Het Buitengebied gebiedsgericht uitwerken: In de huidige visie wordt het buitengebied als één geheel beschouwd, terwijl er aanzienlijke verschillen binnen dit gebied bestaan. Dit heeft invloed op de ontwikkelmogelijkheden. Door het gebiedsgericht uit te werken worden de karakteristieke verschillen binnen het buitengebied gerespecteerd en geeft het ons handvaten om ontwikkelingen in de juiste richting te sturen. We werken het buitengebied gebiedsgericht uit volgens de **lagenbenadering***. Deze methode biedt ons verschillende perspectieven voor de indeling. Na de verkiezingen gaan we, *in samenwerking met de raad* en door middel van participatie, in gesprek om deze verdeling te maken.
- Richting Geven aan Deelgebieden: Op basis van de gemaakte verdeling geven we richting aan elk deelgebied. Het creëren van deelgebieden en het formuleren van richtlijnen voor deze gebieden gaan hand in hand. Een voorbeeld van een ‘richting’ kan zijn dat we in een deelgebied de landbouw de ruimte geven, omdat daar de landbouwgrond zo vruchtbaar is. In een ander deelgebied geven we juist recreatie en sport de ruimte omdat er al veel sport en recreatievoorzieningen aanwezig zijn in de occupatie laag en omdat de ondergrond minder geschikt is voor akkerbouw. Beide zijn een voorbeeld van het toepassen van de **lagenbenadering***.
- Het Stoplichtenmodel toepassen: De richtingen die in een gebied wel en *niet* worden ingeslagen, gaan we vastleggen met een stoplicht-model. Dit is een heldere vorm van richting geven in een gebied. Op deze manier wordt vastgelegd welke soort ontwikkelingen we in een gebied voorstelbaar vinden, welke discutabel, en welke niet (groen/oranje/rood). Het vormt de basis voor de verdere uitwerking van beleidsdocumenten en helpt bij het maken van keuzes voor een kwalitatieve, leefbare omgeving waarbij initiatieven elkaar versterken. Het stoplichtenmodel kan later ook gemakkelijker worden aangepast indien ontwikkelingen in de samenleving erom vragen. Zo zijn toekomstige actualisaties makkelijker uit te voeren.
- De Dorpenvisies integreren: We gaan de bestaande dorpenvisies integreren in de omgevingsvisie en wijzen in de overige kernen locaties aan die kansrijk zijn voor herstructurering, verdichting en uitbreiding.
- Aanvullen van de Omgevingsvisie op basis van nieuw beleid: We gaan de omgevingsvisie aanvullen aan de hand van nieuwe beleidsstukken én onderdelen die afgelopen tijd aan bod zijn gekomen en om kaders vragen, zoals:
    - (Pre)mantelzorgwoningen
    - Landgoederen
    - Erfgoedbeleid
    - Kader Richtlijn Water (KWR)
    - Overgangsgebieden van de kernen naar het buitengebied
    - Arbeidsmigrantenbeleid

- Evenementenbeleid

Deze lijst is niet definitief en kan worden aangevuld met verdere onderwerpen en beleidsstukken. De lijst is samengesteld op basis van de behoeftes die spelen in de gemeente en de resultaten van de evaluatie van de omgevingsvisie.

- Aanscherpen op Basis van Evaluatie: We gaan de onderdelen in de omgevingsvisie aanscherpen op basis van de resultaten van de evaluatie.
- Koppelen met het Sociaal Domein: We gaan een sterkere koppeling maken met het sociaal domein in de omgevingsvisie en zoeken de verdere samenwerking op tijdens de actualisatie. Hiermee zoeken we de verbinding met het recent opgestelde beleidsdocument 'Drimmelen. Samen voor elkaar'.
- Opnemen van Woningbouwlocaties: Tot slot nemen we de huidige en toekomstig beoogde woningbouwlocaties op in de omgevingsvisie.




**De lagenbenadering beschrijft de opbouw van het landschap in drie lagen: ondergrond, netwerken en occupatie (landgebruik) (zie Figuur 2 ). Elke laag heeft zijn eigen oorsprong en waarden. Het afzonderlijk bestuderen van de lagen geeft inzicht in de ontwikkelkansen voor een gebied. Daarbij komen kansen en knelpunten al in een vroeg stadium naar voren.*

**Figuur 2 Lagenbenadering**

**WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?**

Bij de evaluatie is met name de gemeentelijke organisatie betrokken geweest. Deze is ondersteund door het adviesbureau LOS. Ook hebben we provincie Noord-Brabant en het waterschap betrokken.

Bij de start van de actualisatie stellen we een participatieplan op om ook belanghebbenden en de ketenpartners te betrekken. Dit participatieplan komt ter info naar de raad.

**WAT ZIJN DE KOSTEN?**

De kosten voor het evalueren van de omgevingsvisie zijn voorzien binnen de projectaanpak en budget voor de implementatie van de Omgevingswet. Ook is er voldoende budget begroot om de Omgevingsvisie in 2026 en 2027 te actualiseren.

- Voor het actualiseren van de omgevingsvisie zijn geen subsidiemogelijkheden.
- Voor specifiek de actualisatie van de omgevingsvisie is geen extra personeel nodig. Wel wordt er een opdracht in de markt gezet zodat we ondersteund worden door een adviesbureau.
- Het evalueren en actualiseren van de omgevingsvisie is geen investering.
- De kosten van de evaluatie zijn structureel waar we incidenteel geld voor hebben. Aangeraden wordt om de omgevingsvisie eens per bestuursperiode te evalueren en, indien nodig, aan te scherpen.

- De kosten voor het actualiseren zijn sterk afhankelijk van wat er tijdens de evaluatie wordt geconstateerd. Ook speelt het daadwerkelijk toepassen van de conclusies een rol. Wanneer er niets met de resultaten van de evaluatie wordt gedaan, worden eventuele problemen doorgeschoven in plaats van aangepakt.
- De risico's van de evaluatie zijn: Het onvoldoende meenemen van ketenpartners in het proces, Het gebrek aan transparantie met betrokkenen zowel intern als extern, en tot slot bestaat er het risico dat de omstandigheden veranderd zijn waarin de evaluatie is uitgevoerd. Wanneer de evaluatie te lang duur, is het mogelijk dat de conclusies niet meer goed passen bij de huidige situatie.

De kosten voor het evalueren bedroegen €25.000,- Hiervoor was voldoende budget aanwezig.

**WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?**

Ja, het alternatief is het niet actualiseren van de omgevingsvisie. Dit heeft wel consequenties voor de gemeente. Bij het uitblijven van de actualisatie van de omgevingsvisie zijn er blijvende negatieve gevolgen voor zowel initiatiefnemer als het ambtelijk apparaat:

- Initiatieven blijven individueel beoordeeld worden. Hierdoor blijft het ambtelijk onder een hoge werkdruk.
- Het beoordelen van plannen blijft veel tijd kosten, met als gevolg dat initiatieven hierdoor niet van de grond komen
- Initiatieven blijven mogelijk sneuvelen bij de provincie omdat er geen ontwikkelrichting is in de huidige omgevingsvisie.
- Door het gebrek aan kaders kunnen plannen die niet bijdragen aan de groenblauwe gemeente van de grond komen.
- Er blijft er een hoop onduidelijkheid achter in de gemeente met irritaties van onze inwoners en initiatiefnemers als gevolg. Een goed voorbeeld hiervan is de Wagenstraat en, in het verlengde hiervan, het gebied tussen Made en Wagenberg.
- Nieuwe beleidsdocumenten lopen niet synchroon met de omgevingsvisie. Hierdoor ontstaan tegenstrijdigheden in vastgestelde beleidsstukken.
- Na verloop van tijd verliest de omgevingsvisie haar toegevoegde waarde en moet het volledig worden herschreven. Dit kost meer tijd en geld dan het consistent actualiseren.

**HOE GAAN WE COMMUNICEREN?**

De resultaten van de evaluatie worden middels dit raadsvoorstel en gesprekstafel met u gedeeld. Hiermee zijn ook de resultaten vrijgegeven en voor iedereen toegankelijk.

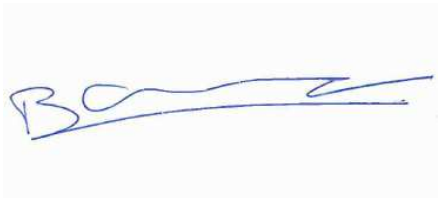
**WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?**

De vervolgstappen na dit raadsvoorstel zijn als volgt:

| **Actie** | **Planning** |
|---|---|
| Het plan van aanpak schrijven voor de actualisatie van de omgevingsvisie | 2025 |
| Een uitvraag in de markt zetten voor de actualisatie van de omgevingsvisie. | 1e helft 2026 |
| Het participatieplan schrijven voor bij het actualiseren van de omgevingsvisie | 1e helft 2022 |
| De actualisatie uitvoeren | 2de helft 2026 |
| De geactualiseerde omgevingsvisie vaststellen door de raad | 1e helft 2027 |

Burgemeester en wethouders van Drimmelen





S. Maas
Loco-gemeentesecretaris

B.H.G. Scholtze
Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;16 september 2025

B e s l u i t :

De raad gaat akkoord met het opstarten van de voorgestelde actualisatie.

Made, 13 november 2025

de raad voornoemd,

**Laten staan ivm handtekening**

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening